Proletari din toate țările, uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXII–Nr. 1036 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 3 aprilie 1970 | 4 pagini 25 bani

În acest număr :

• Locuri și oameni de pe meleagurile Sălajului • Leacul indisciplinei • Ecouri la „Ora de dirigenție" • Putem reduce substanțial timpul de verificare a cunoștințelor ?

DATORIA DE A GÎNDI

Formularea cu majuscule a imperativului din fruntea rîndurilor de față ne-a fost sugerată de o recentă ședință de lucru organizată de Ministerul Învățămîntului cu inspectorii generali județeni. Ceea ce s-a spus în ultimul sfert de oră al acestei întîlniri ne-a îndemnat să înscriem pe agenda noastră cîteva teme de extremă actualitate. Acum, în cele ce urmează, un început.

Am auzit vorbindu-se de „jocul minții", de „inițiativa creatoare", de „ingeniozitate", de „elasticitate". Ne-am amintit atunci de un titlu apărut cu luni în urmă pe pagina I a gazetei : „Încorsetați în instrucțiuni". Condamnam practica neinspirată, neproductivă a unor direcții și servicii din minister de a emite îndrumări detaliate pentru fiecare acțiune, pentru fiecare pas al activității școlare, condamnam practica de a încerca să se rezolve prin instrucțiuni totul, sau în orice caz prea mult. Am vorbit despre necesitatea de a reduce teancurile de file cu indicații, care făceau să geamă sub povara lor sertarele inspectoratelor și directorilor de școli și care creau derută prin desele reveniri și reveniri la reveniri.

Credem că, acum problema nu mai este de actualitate Tendința de a dădăci oameni capabili să gîndească și să acționeze creator a fost combătută nu numai în presă, ci și în practica zilnică prin acțiuni eficiente ale ministerului. Instrucțiunile s-au redus aproape la strictul necesar. Dar se mai văd urmele. A rămas inerția așteptării îndrumărilor de la centru. De actualitate a devenit problema inițiativei. Instrucțiunile, oricît de mult și de bine ar fi gîndite, nu pot înlocui puterea de judecată, de apreciere, de înțelegere a celor care desfășoară munca de fiecare zi în școală. Instrucțiunile nu pot cuprinde totul, nu pot prevedea orice, nu pot acoperi întreaga muncă vie, toate situațiile care se creează. Este mult loc pentru gîndirea creatoare a fiecăruia. Există directive de partid clare, o Lege o învățămîntului. Aplicarea lor în munca concretă pune probleme pe care fiecare trebuie să le rezolve creator.

Celor obișnuiți să aștepte soluțiile de la centru le transmitem soluția exprimată în formulările pe care nu pregetăm să le repetăm : inițiativă creatoare, ingeniozitate, joc mintal.

E. M.

Școala de azi la porțile viitorului

Departe de noi ambiția de a încerca să răspundem întrebărilor legate de dezvoltarea de viitor a școlii pe direcțiile sale magistrale. Ceea ce dorim să schițăm în aceste coloane — beneficiind de prețiosul schimb de vederi pe care l-am avut cu 7 oameni de știință de diverse specialități — sînt coordonatele de perfecționare a școlii prezentului în fața solicitărilor majore ale viitorului.

A devenit un adevărat leit-motiv al ultimului deceniu ideea că fluxul informațional care invadează societatea actuală, mutațiile științifico-tehnice fără precedent pe care le trăiește ea impun școlii să integreze principalele rezultate ale acestor mutații. Înainte de a discuta însă între ce limite, cu ce modalități și, mai ales, cu ce randament răspunde școala acestui deziderat, vă propunem să țineți seama de faptul că ȘCOALA ESTE PRIMA INSTITUȚIE CARE IA CONTACTUL CU VIITORUL, PROIECTÎNDU-ȘI CHIAR ÎN PREZENT „PRODUCȚIA" NU NUMAI PENTRU DECENIILE IMEDIAT URMĂTOARE, CI ȘI PENTRU PRIMELE DECENII ALE SECOLULUI XXI.

HOMO NOVATORUS — principala personalitate socială a viitorului

Firește, prima, fundamentala întrebare care se formulează în această ordine de idei este : În ce direcție vor evolua exigențele sociale față de școală ? Am consultat, în această privință, un cunoscut sociolog, profesorul universitar **HENRI H. STAHL** — pe care l-am rugat să ne definească reperele esențiale ale evoluției de viitor a școlii.

„Într-o concepție clasică, de la care nu ne-am abătut nici în prezent — ne-a spus prof. Stahl — școala are sarcina de a transmite unei generații noi o zestre de cunoștințe adiționate. În acest sens ea și-a creat, de-a lungul veacurilor o tehnică specifică, pe deplin suficientă în condițiile unei evoluții sociale nu prea rapide. Revoluția științifico-tehnică contemporană cere însă schimbări structurale la nivelul școlii, întrucît formele și structurile vechi nu mai acoperă cerințele legate de formarea capacităților de învățare și de reciclare de-a lungul întregii vieți active, de participare permanent creatoare la muncă. S-au făcut, după cum știm cu toții unele încercări de transformare, dar, pe ansamblu, schimbările rămîn încă în urma cerințelor. Iată de ce societatea ridică mai pretutindeni în lume obiecția că sistemul actual de pregătire școlară este depășit.

Să ne oprim la una dintre situațiile cele mai frecvente : cineva a învățat o meserie, dar introducerea ordinatoarelor, a automatizării complexe a desființat pur și simplu acea meserie. În legătură cu aceasta se poate spune și în cazul oamenilor, ca și în cazul mașinilor, că există, alături de uzura materială, o uzură morală. Dar omul nu poate fi înlocuit cu un altul, mai perfecționat, ci trebuie el însuși transformat. Așadar caracteristica esențială a unei școli cu fața orientată spre viitor este de a forma oameni capabili să se înnoiască pe ei înșiși, apți să găsească soluții pentru fiecare nouă situație. Școala trebuie să adopte acele modalități de formare care să asigure transformarea întregii mase a tinerilor în inovatori, în raționalizatori, căci acesta va fi profilul spiritual și profesional al omului societății de mîine.

Ideea aceasta, a dezvoltării capacităților novatoare ale tinerei generații, a fost susținută și de către alți oameni de știință al căror punct de vedere l-am solicitat. De exemplu prof. univ. **GHEORGHE CARTIANU**, membru corespondent al Academiei, deținător a două medalii internaționale de aur pentru invențiile pe care le-a realizat, constata, că, deși creația tehnică tinde să pătrundă într-o măsură mereu mai amplă în viața tineretului școlar, ea rămîne încă exterioară procesului de învățămînt propriu-zis.

„Anual ne sînt prezentate, în diverse expoziții, realizări de-a dreptul impresionante ale priceperii și inventivității unor constructori care adesea nu depășesc vîrsta de 14—15 ani — ne-a spus interlocutorul nostru. Poți vedea la asemenea expoziții motoare de concepție originală, machete cu comenzi electronice ale unor instalații industriale, montaje cibernetice, agregate eoliene etc. Dar toate aceste multiple contacte ale tinerilor cu tehnica au loc în cadrul unor activități extrașcolare. În procesul instructiv-educativ tehnica apare mai mult cu un rol pur demonstrativ, de rutină. Este cel puțin un paradox : pe de o parte este dovedită capacitatea elevilor de a efectua, încă de la vîrsta adolescenței, activități tehnice creatoare de înaltă ținută, iar pe de altă parte procesul de învățămînt refuză să-și integreze tocmai asemenea activități, de mare valoare pentru formarea multilaterală a personalității, preferîndu-le simple acțiuni de formare a abilităților și deprinderilor".

Atribut fundamental al personalității omului de mîine, **spiritul novator** se impune stăruitor ca obiectiv esențial al înnoirii procesului instructiv-educativ. Nu rareori chiar cei care își desfășoară activitatea nemijlocit în școlile generale și în licee constată că, pe planul dezvoltării creativității și, o dată cu aceasta, al formării unei pasiuni constante pentru o anumită profesie, activitățile din cercurile științifice și tehnice au o greutate specifică mai mare decît activitățile incluse în programele școlare. Chiar dacă am face abstracție deci de confruntarea cu viitorul — deși nici nu poate fi vorba de a face abstracție de acest lucru — și încă raporturile actuale ale școlii cu știința aplicată, cu tehnica creatoare apar ca nesatisfăcătoare.

Și nu se poate afirma, desigur, că este cazul să ne limităm doar la aspectele tehnico-științifice ale spiritului novator. Concepția novatoare nu poate și nici nu trebuie să se oprească la atît. Ea trebuie să se refere la ansamblul dezvoltării umane, o dezvoltare multilaterală și pe deplin echilibrată. Și tot pentru acest echilibru școala trebuie să-și înscrie ca o permanență a acțiunilor sale educația afectivă.

„Raționalismul exagerat care începe să se practice tot mai mult în școală este o tendință falsă — a ținut să sublinieze conf. univ. dr. **TIBERIU BOGDAN** — și poate avea efecte dintre cele mai nefaste. Consider că din punctul de vedere al necesităților afective omul a rămas, în linii mari, neschimbat și va rămîne în continuare astfel. Dragostea, căldura, înțelegerea fac parte din arsenalul psihic al omului. În această privință, însă, școala contemporană nu a înregistrat vreun progres. Dacă vrem ca omul viitorului să nu fie unidimensional, să fie stăpînul civilizației complexe de mîine și nu o simplă rotiță în angrenajul acesteia, se impune să găsim, prin educația școlară, căile

MIRCEA HERIVAN

(Continuare în pag. 3-a)

Autorii acestei replici în miniatură a castelului Huniazilor sînt elevi ai Școlii generale din comuna Băcia, județul Hunedoara

Manifestări în cadrul ANULUI INTERNAȚIONAL AL EDUCAȚIEI

La țara noastră au început să se desfășoare, în cadrul Anului internațional al educației, o serie de importante manifestări.

Astfel, la Universitatea din București a avut loc săptămîna trecută o sesiune științifică pe tema „Matematica, instrument de cunoaștere în științele naturii și în științele social-umaniste". Au fost susținute o serie de comunicări printre care menționăm „Matematica, teorie de modele și limbaje științifice ale realității" (acad. Nicolae Teodorescu), „Cliomatematica" (prof. univ. Mircea Malița), „Aplicațiile matematicii și calculatoarelor în studiul problemelor de arheologie, epigrafie și preistorie" (acad. Gr. Moisil), „Metode matematice în științele juridice și în sociologie" (prof. dr. M. Manolescu).

În perioada imediat următoare vor avea loc și alte manifestări la nivel universitar. Printre acestea cea mai importantă va fi reuniunea rectorilor din țările europene, organizată de Universitatea din București la 22 aprilie a.c. În agenda manifestărilor ce se vor desfășura în continuare sub auspiciile Anului internațional al educației sînt înscrise Simpozionul național „Rolul și locul educatorului în procesul de modernizare a învățămîntului" și Conferința internațională „Copilul în fața progresului, tehnicii și științei contemporane".

Au loc o serie de manifestări și în cadrul unora din marile licee ale țării. De pildă, la cercul olimpic de la Liceul „Nicolae Bălcescu" din București se va desfășura un simpozion cu o tematică bogată închinată acestui eveniment.

PREGĂTIREA CADRELOR — componentă fundamentală a vastului program de dezvoltare a agriculturii

Acad. EUGEN RĂDULESCU

Componente majore ale politicii agrare a partidului și statului nostru, cele două documente dezbătute în Plenara C.C. al P.C.R. — Programul național privind dezvoltarea zootehniei și creșterea producției animaliere în Republica Socialistă România în anii 1970—1980 și Programul național privind gospodărirea rațională a resurselor de apă, extinderea lucrărilor de irigații îndiguiri, desecări și de combatere a eroziunii solului în Republica Socialistă România în anii 1971—1975 — cuprind sarcini fundamentale pentru modernizarea agriculturii noastre.

Cu bună dreptate arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvîntarea rostită la plenară, că „o problemă de importanță hotărîtoare pentru succesul acestor programe este asigurarea cadrelor necesare", cerînd forurilor de specialitate să elaboreze un plan special de pregătire a cadrelor de specialiști cu studii superioare și medii, cît și a muncitorilor calificați. „În acest sens — a subliniat secretarul general al partidului — este necesar să fie aduse îmbunătățiri și sistemului de învățămînt, și programelor școlare".

În acest context apare evident că soluțiile la care se va ajunge pentru asigurarea continuei îmbunătățiri a pregătirii cadrelor necesare agriculturii trebuie să fie optime față de condițiile concrete date. De aceea credem că este necesară o largă consultare a specialiștilor, dar și o profundă analiză a opiniilor fiecăruia dintre ei cu atît mai mult cu cît de data aceasta problema pregătirii cadrelor devine o problemă de largă cuprindere — sub raportul cantității — și de profunzime — sub raportul calității—de închegare într-un sistem unitar a unor aspecte care după părerea noastră sînt foarte strîns legate între ele.

Se cere astfel să avem în vedere faptul că în agricultură se înregistrează un ritm rapid de dezvoltare a ideilor și tehnicilor, care impun reciclarea asimilarii cunoștințelor în cadrul unui sistem de învățămînt limitat în timp. Considerente de ordin economic cer ca școlarizarea să nu sustragă cadrele, mai mult decît este nevoie, procesului de producție. Mobilitatea rezultată din anticiparea dinamismului sarcinilor va îngădui amendarea planurilor de învățămînt sau a programelor cu elemente care, fără să afecteze structura acestora, să le îngăduie a ține pasul cu tot ce intervine nou în știință, în tehnică și în practica agricolă.

Credem în primul rînd că este necesar să se pornească de la stabilirea cît mai amănuntită și mai precisă a sarcinilor imediate și de perspectivă pe care diferitele categorii de lucrători din producția agricolă le au de îndeplinit, ținîndu-se seama atît de ramura de producție agricolă în care cadrele respective își vor desfășura activitatea, cît și de nivelul de pregătire cerut pentru fiecare categorie în parte. Această primă propunere își găsește raționea în faptul că în actuala etapă de dezvoltare — specializată și intensivă — a agriculturii din țara noastră nu se mai poate vorbi la modul general despre ceea ce trebuie să „știe" și să „facă" un anumit lucrător din agricultură. Cele mai elementare cerințe ale organizării producției implică o cunoaștere exactă a poziției fiecăruia în procesul de producție, cu atît mai mult cu cît acest proces este constituit într-un sistem închegat și bine determinat. Un alt avantaj care ar deriva din stabilirea cu precizie a sarcinilor l-ar constitui factorul de anticipație (ca structură și dimensiuni) cu atît mai mult cu cît programele dezbătute în plenară au în vedere o perspectivă de 10—15 ani.

O a doua cerință de care credem că trebuie să se țină seama este stabilirea, pentru o durată mai mare de timp, a raportului optim între numărul muncitorilor calificați, al celor cu calificare medie și al celor cu calificare superioară. Un asemenea raport trebuie stabilit cu precizie, deoarece el influențează în mare măsură însuși volumul de cunoștințe ce trebuie asimilat într-un sistem oarecare de învățămînt. Mi se pare evidentă ne-

(Continuare în pag. a 2-a)

„Spre alte lumi" — una din realizările cercului de sculptură de la Casa pionierilor din Timișoara

Modernizarea învăţământului se poate realiza numai cu oameni care îşi cunosc bine domeniul

A devenit astăzi evident pentru toată lumea că cine nu este bine pregătit, cine nu are pasiunea studiului, a permanentei căutări nu poate fi socotit om de cultură şi cu atît mai puţin poate îndeplini funcţia de transmiţător al culturii, de educator.

O bună parte din învăţătorii şi profesorii şcolilor judeţului nostru, înţelegînd înalta lor menire în societatea actuală, se pregătesc temeinic studiind, cercetînd, citind lucrări de specialitate şi de cultură generală, îşi întocmesc note, fişe, conspecte, sînt în permanentă şi înfrigurată căutare a noului. Sînt însă, din păcate, şi unii care trebuie impulsionaţi pentru a se pune la punct. Parte din aceştia se bazează pe experienţa cîştigată de ei, în trecut, absolutizînd-o. Alţii, care abia au terminat studiile, socotesc că nu mai au ce învăţa. În sfîrşit, există unii oameni dornici să studieze, dar care nu găsesc bibliografia necesară. Considerînd că pentru toţi aceşti oameni trebuie să mişte lucrurile din punctul în care se află, inspectoratul şcolar al judeţului nostru a trecut, în ultimul timp, la organizarea unor acţiuni.

În primul rînd inspectorii au fost solicitaţi să pregătească bibliografii şi fişe pe capitole, pe teme şi chiar pe lecţii. Multiplicate, aceste bibliografii şi fişe vor fi trimise tuturor şcolilor. Pentru comunele unde nu se pot găsi cărţile recomandate, inspectoratul pregăteşte extrase substanţiale, din diferite lucrări, cu elementele necesare pregătirii în specialitate.

Nu ne oprim, firește, la bibliografii şi fişe. În municipiul Brăila, la Făurei, Ianca, Însurăţei şi Măxineni vom da consultaţii şi răspunsuri la întrebările formulate de cadrele didactice sau le vom prezenta noutăţile în specialitatea respectivă. Anumite capitole sau teme mai dificile, cum sînt cele referitoare la teoria mulţimilor, la algebrizarea geometriei şi altele vor face obiectul unor materiale metodice pe care inspectoratul le va difuza în rîndurile profesorilor. În sfîrşit, Casa corpului didactic, care se va deschide în curînd, va pune la dispoziţia celor ce lucrează în şcoli fişe bibliografice, planuri de lecţii, extrase din diferite comunicări prezentate la sesiunile ştiinţifice etc. Tot aici va funcţiona o bibliotecă bine aprovizionată cu lucrări de specialitate şi metodice, cu reviste, cu studii de psihologie şi pedagogie etc. Vom continua în acelaşi timp să organizăm, în scopul generalizării metodelor înaintate, schimburi de experienţă, consfătuiri de lucru pe specialităţi etc.

Sîntem însă conştienţi de faptul că nu ajunge să-i îndemni pe oameni să studieze şi nici chiar să le procuri materialul necesar, ci este nevoie şi de control. Aici ne va fi şi cel mai greu, pentru că vrem să evităm formalismul, dădăceala, măsurile administrative. Pentru a avea totuşi dovada că studiul individual se realizează în permanenţă, vom cere cadrelor didactice să-şi adune în mape speciale însemnările, observaţiile, fişele, sau să-şi întocmească caiete de studiu individual. Desigur, nu ne gîndim la rezumate, la copierea unor articole, a unor studii, a unor pagini din cursurile universitare etc., ci la formularea unor idei proprii, la întocmirea unor conspecte şi chiar la rezolvarea unor probleme de matematică, de fizică, de chimie etc. Directorii coordonatori, ca şi conducătorii colectivelor de catedră vor controla din cînd în cînd aceste mape şi caiete, care vor atesta nu numai volumul, ci şi calitatea studiului individual, iar inspectorii de specialitate şi membrii activului lărgit al inspectoratului vor purta discuţii pe marginea lor cu prilejul inspecţiilor de specialitate şi al inspecţiilor de grad, urmărind îndeosebi modul cum se reflectă studiul individual în procesul instructiv-educativ.

Poate că, pe parcurs, vom constata că unele măsuri n-au fost bine concepute şi, dacă va fi nevoie, le vom schimba. În tot cazul vrem să încercăm, pentru că ne dăm seama că modernizarea, cerinţă capitală a învăţămîntului de azi, nu se poate realiza decît cu oameni care îşi cunosc bine domeniul.

TIMOTEI PETRIDE
profesor emerit,
inspector general al judeţului Brăila

Mărturii ale spiritualităţii oamenilor de pe meleagurile sălăjene, aceste străvechi odoare ale artei populare, adunate cu grijă de cărturarii din Cehul Silvaniei, sînt pentru elevi o adevărată lecţie de patriotism

LOCURI ŞI OAMENI DE PE MELEAGURILE SĂLAJULUI

Puneţi laolaltă: vestigiile străvechilor ziduri de cetate de pe Valea Almaşului, care au străjuit începuturile glorioase ale poporului român şi deasupra cărora planează încă, simbolic, chipul legendarului voievod Gelu; satele şi drumurile, pădurile şi cărările de munte, răscolite odinioară de buciumele chemărilor la luptă ale lui Doja, Horia ori Avram Iancu; noile construcţii industriale de la Zalău, Şimleu, Cehul Silvaniei ori Sărmăşag, întreprinderile de industrie locală ale căror produse, de mobilă îndeosebi, sînt căutate în Anglia, Belgia, Canada, Polonia, Suedia, S.U.A., Uniunea Sovietică, precum şi puternicele unităţi ale agriculturii socialiste, cu întinse livezi şi vii rodind sub un soare generos, cu gospodării şi întreprinderi agricole vestite pentru sectorul lor zootehnic. Şi principalul, esenţialul: oamenii. Chipurile parcă dăltuite în granit ale muncitorilor dîrzi, drepţi şi harnici, ale ţăranilor îmbrăcaţi în straiele lor tradiţionale, de o rară frumuseţe, aşa cum se văd la Meseşeni, la Buciumi, la Cizer, ale membrilor unei „inteligheţii" ieşite din popor şi una cu poporul, ducînd mai departe tradiţia unui Simion Bărnuţiu sau a unui Alexandru Papiu Ilarian. Amplasaţi toate aceste elemente în cadrul impresionant al unor forme de relief dominate de crestele munţilor Mezeşului şi Plopişului, străbătute de Lucşoara, Valea Mare ori de afluenţii Crasnei, Zalăului şi Agrijului. Acesta este judeţul Sălaj.

Nu poţi vorbi despre aceste locuri şi despre oamenii lor fără să te opreşti asupra unei trăsături care îi defineşte — setea nemărginită de ştiinţă de carte, de cultură. Ea este atestată de existenţa unor şcoli de mai multe ori centenare, ca cele din Cristur-Crişeni, Criştelec, Derşida, Românaşi, Mirşid, Surduc, Bobota şi altele. Însuşi Gheorghe Şincai, precum şi alţi ctitori de şcoală — ca Petru Bran, Elena Pop de Băseşti sau Maria Cosma — au fost dascăli pe aceste meleaguri. Preparandia de stat pentru învăţători, înfiinţată în 1870 la Zalău, avea menirea să pregătească învăţători pentru întregul judeţ şi pentru împrejurimile sale. Condiţiile social-economice şi politice în care trăiau cetăţenii Sălajului din vremea aceea au făcut ca situaţia învăţămîntului să rămînă precară. Astăzi, la fel cu toate celelalte sectoare ale vieţii, învăţămîntul din judeţ cunoaşte o dezvoltare impetuoasă: cîteva sute de şcoli de toate gradele, în care predau peste 2 500 de cadre didactice şi unde învaţă peste 52 000 de elevi la o populaţie de 260 000 de locuitori. Noile construcţii şcolare însumează 1 346 săli de clasă, 41 de laboratoare, zeci de terenuri sportive şcolare.

Oricine poposeşte la Fildu, vechea aşezare de pe Valea Almaşului, rămîne uimit de bogăţia de sculpturi în lemn şi în piatră care apare pretutindeni. Florile stilizate şi rozeta ce reprezintă un cult străvechi al soarelui — motive întîlnite, de altfel, şi pe costumele populare — te întîmpină pe poarta fiecărei case, într-o execuţie artistică de o rară fineţe şi precizie.

Poziţia îndepărtată a comunei, care i-a ţinut pe locuitorii ei mai izolaţi de cursul vieţii moderne, i-a făcut să păstreze un timp anumite rezerve faţă de şcoală. Dar un localnic ajuns el însuşi profesor, Traian Lupaş, *a izbutit să schimbe cursul cugetării consătenilor lui, să-i convingă de foloasele învăţării. N-a fost o treabă care să meargă repede, nici uşor. Profesorul Lupaş îşi aminteşte bine cum, cu ani în urmă, badea Ilie Urs, care nici să audă de şcolarizarea peste patru clase a fiului său nu vroia, l-a poftit, categoric, afară din curte. Dar profesorul nu s-a lăsat intimidat şi a venit iarăşi şi iarăşi. Acum, cînd feciorul lui badea Ilie,* Iuliu Urs, *predă matematica chiar la şcoala din Fildu, socotelile stau cu totul altfel. Toţi părinţii sînt bucuroşi că fiii şi fiicele lor vor putea absolvi cel puţin şcoala generală de 10 ani şi toţi se îngrijesc ca frecvenţa copiilor să fie de sută la sută. Toamna tîrziu şi iarna, pe vreme de ploaie, de ceaţă, de ninsoare, elevii sînt transportaţi la şcoală în grupuri, cu căruţele sau cu săniile, cale de 6-8 km.*

— Ce-ţi place să înveţi? Interlocutorul nostru, Ionică Fonea *„dintr-a doua", stă şi se gîndeşte puţin:*

— La toate am zece.

Apoi continuă, pe un ton sfătos:

— Da parcă tot aritmetica ţi cea mai bună învăţătură. O zis tata că dacă m-oi ţine bine de aritmetică, m-a da pe tractor...

Pretutindeni în judeţul Sălaj, în comunele de centru ca şi în cele mai îndepărtate şi izolate cătune, învăţămîntul a intrat pe făgaşul unui impresionant progres. Iar dascălii au dobîndit, în mai toate aşezările, funcţii cu semnificaţii noi. Mulţi dintre ei, pe lîngă munca din şcoală, sînt secretari ai organizaţiilor de partid din sat, vicepreşedinţi ai consiliului popular comunal ş.a.m.d. Prin tradiţie sfetnici buni în toate împrejurările, legaţi de sat şi de cetăţenii lui, învăţătorii şi profesorii sălăjeni răspîndesc pretutindeni cuvîntul şi înţelepciunea partidului. Astfel de oameni sînt Octavian Cheţa *din Gîlgău Almaşului şi* Ioan Rusu *din Surduc, care conduc şcoli fruntaşe pe judeţ,* Eugen Kadar *din Almaş şi mulţi alţii.*

Un astfel de om este şi învăţătorul emerit Mihai Bîrcă. *Povestea lui o cunosc mulţi. Au fost pe vremuri doi prieteni, doi comunişti. Unul din ei a căzut în luptele pentru eliberarea patriei la Lupoaia, în judeţul Sălaj. Celălalt, Mihai Bîrcă, s-a întors, după terminarea războiului pe aceste meleaguri, considerînd că numai aici, la Lupoaia, poate fi locul lui de dascăl.*

La Nuşfalău lucrează prof. Constantin Cioplea, *care nu-i de prin partea locului. E oltean. Devenit însă sălăjean prin adopţiune, s-a dăruit cu trup şi suflet acestor meleaguri. Şcoala pe care o conduce este o şcoală modernă, bine utilată, dispunînd chiar de o bază sportivă electrificată. Jocuri sportive în nocturnă la Nuşfalău, ca pe Stadionul Republicii din Capitală! Cine ar fi putut crede una ca asta acum douăzeci şi cinci de ani? L-am întrebat pe director cum s-a realizat această bază.*

— Ei — ne-a răspuns tovarăşul Cioplea *— doar nu era să aşteptăm totul de-a gata, pară mălăiaţă. Am pus noi singuri umărul, că de forţe nu duce nimeni lipsă. Numai să ştii — şi să vrei — să le foloseşti.*

Ip — numele cel mai scurt de localitate pe care-l cunosc rebusiştii de la noi. Aici, ca şi în alte aşezări ardelene, trăiesc şi muncesc laolaltă români şi maghiari, într-o înţelegere deplină, frăţească. Şcoala, centrul spiritual al comunei, este una din cele mai vechi din judeţ. Abia în anii noştri, însă, ea şi-a găsit adevărata strălucire. În clădirea modernă, utilată funcţional, în laboratoare, pe lotul şcolar sau la baza sportivă, procesul instructiv-educativ se desfăşoară în mod armonios, ca un imens organism bine pus la punct. Întreaga ambianţă vorbeşte de la sine despre calităţile de organizator priceput şi bun gospodar ale directorului, profesorul Graţian Porţan, *cunoscut în judeţul Sălaj nu numai ca pedagog, ci şi ca îndrumător cultural, ca activist neobosit pe tărîm obştesc. Îl surprindem angajat într-o discuţie cu cetăţenii. Subiectul: avantajele şcolii de 10 ani. Pe fila calendarului din ziua respectivă erau notate, în continuare, o discuţie cu membrii brigăzii cultural-ştiinţifice complexe, pentru definitivarea viitorului program, precum şi o serie de contacte legate de orientarea profesională a elevilor. Aceste solicitări multiple şi presante ne-au silit să scurtăm discuţia pe care am dorit s-o purtăm cu prof. Porţan pe tema modernizării învăţămîntului. De altfel, răspunsul acestuia a fost — determinat, poate, de aceleaşi împrejurări — extrem de cuprinzător, condensînd într-o frază ceea ce alţii spun în douăzeci. „A fi modern — a afirmat profesorul Porţan — înseamnă, în primul rînd, a te organiza. Nu poţi să cugeţi la aplicarea calculatoarelor electronice în învăţămînt şi, în acelaşi timp, să asişti la lecţii mediocre în propria ta şcoală, să nu te străduieşti să realizezi mai întîi laboratoare, să nu modernizezi dotaţia şi, mai ales, concepţiile didactice". Iar şcoala nouă din Ip, pe care o conduce Graţian Porţan, este o exemplificare concretă a acestui punct de vedere profund realist şi dinamic.*

Culmea Mezeşului împădurit stă mărturie pentru vremi; pentru vremurile apuse, cu năpraznice vîltori peste pămînturi şi peste oameni; pentru vremile prezente, cu tumultul innoitoarelor transformări socialiste, care polarizează energiile creatoare spre dimensiunile viitorului.

TRAIAN ISPAS

Şedinţă de lucru la Ministerul Învăţămîntului

În zilele de 30 şi 31 martie a.c., la Ministerul Învăţămîntului a avut loc o şedinţă de lucru cu inspectorii generali ai inspectoratelor şcolare judeţene, la care au fost discutate o serie de măsuri privind încheierea anului şcolar, activităţile educative din vacanţa de vară, pregătirile pentru deschiderea viitorului an şcolar. Au fost examinate, printre altele, probleme referitoare la practica în producţie a elevilor, la desfăşurarea concursului de admitere în şcolile postgenerale şi a examenului de bacalaureat, la organizarea excursiilor şi taberelor de vară, la cuprinderea educatoarelor, învăţătorilor, profesorilor, precum şi a directorilor şi inspectorilor şcolari în cadrul cursurilor de perfecţionare. În legătură cu preocupările legate de pregătirea deschiderii viitorului an şcolar au fost examinate posibilităţile de îmbunătăţire a dotării şcolilor cu laboratoare şi material didactic, precum şi diferite aspecte ale şcolarizării, îndeosebi la clasele a IX-a şi a X-a ale şcolii de 10 ani.

Pentru o cît mai bună orientare

O frumoasă iniţiativă în vederea orientării şcolare şi profesionale a elevilor clasei a VIII-a a fost luată de către Comitetul U.T.C. al Sectorului 7 din Capitală. Este vorba, anume, de o expoziţie deschisă în incinta Casei de cultură a sectorului, la care sînt prezentate lucrări efectuate de elevii celor patru şcoli profesionale din sector, precum şi de tineri care-şi fac ucenicia la locul de muncă.

Expoziţia, organizată pe secţii, cuprinde obiecte create de tineri electricieni, lăcătuşi, montatori, strungari, mozaicari, tîmplari de mobilă fină, croitori, ceramişti etc. Ea este vizitată de numeroşi elevi din clasele a VIII-a care, oprindu-se în faţa fiecăruia stand, sînt iniţiaţi în tainele meseriei respective de către directorii şcolilor profesionale. De asemenea, elevii vizitatori stau de vorbă cu colegii lor mai mari, care le arată avantajele fiecărei meserii şi îi informează despre condiţiile de admitere în diferite şcoli profesionale, despre durata şcolarizării etc.

Considerăm că asemenea expoziţii constituie un minunat prilej de informare a elevilor şi a părinţilor acestora şi că ele sînt bine venite pentru orientarea profesională a viitorilor absolvenţi ai clasei a VIII-a.

V. APOSTOL

Pe calendarul sportiv al vacanţei de primăvară

Vacanţa de primăvară aduce cu ea un bogat calendar sportiv. Luni 6 aprilie a.c. vor începe la sala Floreasca întrecerile în finala celei de a treia ediţii a campionatului naţional şcolar de gimnastică, la care participă 12 echipe de băieţi şi 12 echipe de fete, calificate la etapele pe şcoală şi pe zonă. Concursul pe echipe va fi completat şi de o competiţie individuală, pentru cîştigarea titlului naţional la categoriile a III-a şi a IV-a, ce corespund vîrstei elevilor. Este demn de menţionat faptul că la actuala ediţie a campionatului participă în finală şcoli din localităţi care pînă acum nu treceau de fazele de zonă, ca Şcoala generală nr. 10 din Focşani, Şcoala generală nr. 1 din Tr. Măgurele, Şcoala generală nr. 1 din Petroşeni, Şcoala generală nr. 7 din Hunedoara, Şcoala generală nr. 8 din Satu Mare şi altele.

Tot în aceste zile, la Galaţi se va desfăşura concursul individual de gimnastică la categoriile II şi I şi la categoria maeştri, pentru băieţi şi fete, la care vor participa elevi şcolilor sportive şi ai liceelor cu program de educaţie fizică. La Cluj va avea loc finala campionatului divizionar şcolar la baschet, iar la Sibiu finala de volei. Pe lîngă tricourile de campioni, cîştigătorilor le vor fi atribuite numeroase premii de către Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor şi federaţiile de specialitate din cadrul C.N.E.F.S.

Cabinetul de orientare şcolară şi profesională

De curînd, colectivul didactic al Liceului nr. 1 din Slatina a luat o valoroasă iniţiativă, amenajînd un cabinet de orientare şcolară şi profesională. Cabinetul a fost înzestrat cu un bogat material documentar: studii şi lucrări de specialitate, broşuri care prezintă profilele şcolilor din judeţul Olt, planşe, machete ş.a.

În cadrul cabinetului se organizează de asemenea întîlniri ale elevilor din clasele a VIII-a şi a XII-a de la toate şcolile din judeţ cu muncitori şi tehnicieni, cu ingineri şi alţi specialişti, cu directori de întreprinderi etc.

Afirmări artistice

Profesorul Gheorghe Dobre s-a înfăţişat judecăţii publicului bucureştean cu o expoziţie de pictură şi grafică organizată la „Ateneul tineretului" din Capitală. Artist sensibil, Gheorghe Dobre imprimă creaţiilor sale căldura dragostei pentru copii, pe care îi îndrumă cu o grijă deosebită (numeroase lucrări ale elevilor săi au ajuns la expoziţia naţională a pionierilor). Prin atmosfera lor vibrantă, creaţiile lui ne transpun într-o lume feerică. Figurativul se transformă, sub ochii privitorilor, în poezie a liniilor, formelor şi culorilor.

•

La Casa corpului didactic, profesorul Aurel Vasilescu şi-a deschis cea de-a opta expoziţie personală, în care a înmănunchiat 41 de picturi în ulei şi 32 de lucrări de grafică (acuarelă şi tuşuri). Pentru A. Vasilescu, natura reprezintă un inepuizabil izvor de inspiraţie, peisajul căpătînd, în lucrările lui, sens spiritual şi măreţie morală. Omul este prezent în aceste lucrări prin creaţiile sale, prin iradiaţia sa morală asupra realităţii înconjurătoare, ca şi prin portretizări ce mărturisesc remarcabile posibilităţi de caracterizare şi de reflectare a vieţii interioare.

Conf. univ.
ALEXANDRU TOHĂNEANU

PREGĂTIREA CADRELOR — componentă fundamentală a vastului program de dezvoltare a agriculturii

(Urmare din pag. 1)

cesitatea de a se şti cu cîţi maiştri sau tehnicieni va fi chemat să lucreze — să zicem — un inginer agronom, fiindcă în funcţie de numărul acestora el trebuie să-şi însuşească nu numai cunoştinţe de specialitate strict agronomică, ci şi cunoştinţe privind procesul de organizare a muncii, economia de ramură, sociologia agrară etc. De altfel, stabilirea acestui raport favorizează şi fixarea în condiţii optime a aşa ziselor „cifre de şcolarizare", îngăduind să se ia din timp măsurile cele mai potrivite. Credem că nu este de loc de neglijat nici efortul care trebuie depus pentru asigurarea mijloacelor financiare, a celor materiale şi pentru asigurarea cadrelor de profesori necesari acoperirii unui anumit sistem de învăţămînt, conceput pentru un număr bine determinat de elevi, studenţi etc., ca să nu mai vorbim de condiţiile calitative în care se desfăşoară pregătirea acestora. Dar ceea ce mi se pare mai important în stabilirea raportului la care ne-am referit este faptul că buna cunoaştere a dinamicii lui pe o perspectivă mai îndelungată de timp îngăduie luarea măsurilor în mod oportun şi, deci evitarea greutăţilor pe care le generează fie surplusul de cadre, fie lipsa de cadre necesare la un moment dat. Lucrările recentei Plenare a Comitetului Central al P.C.R. au relevat cu evidenţă acest lucru şi de aceea s-a şi acordat o atenţie aşa de mare problemei pregătirii cadrelor necesare agriculturii.

Plenara a scos în evidenţă, după cum se ştie, şi necesitatea de a se moderniza conţinutul sistemelor de învăţămînt prin elaborarea şi punerea în practică a unor programe şcolare corespunzătoare. Sub acest aspect, cred că se cere să avem în vedere nu numai şcolarizarea muncitorilor, elevilor şi studenţilor într-un regim de cursuri de zi, cu scoaterea lor din producţie, dar şi folosirea unor forme diferenţiate de învăţămînt, ca învăţămîntul fără frecvenţă (acolo unde aceasta este posibil), învăţămîntul seral, învăţămîntul de masă la locul de muncă etc. În legătură cu problema modernizării credem că trebuie să se dea toată atenţia stabilirii unui raport just între pregătirea teoretică şi pregătirea practică. În stabilirea acestui raport dificultăţile provin din faptul că, dacă în ceea ce priveşte pregătirea teoretică opiniile sînt în general apropiate, în domeniul pregătirii practice nu se poate stabili uşor un consens general, întrucît însăşi noţiunea respectivă este foarte cuprinzătoare, înţelegîndu-se prin ea foarte multe, începînd cu simple „îndemînări" şi terminînd cu „criteriu de verificare a teoriei". Este îndeobşte ştiut faptul că mult timp agricultura a fost privită ca o îndeletnicire în care „practica" transmisă de la o generaţie la alta putea asigura prin ea însăşi succesul în acţiune. În parte această concepţie s-a modificat sub impulsul progresului ştiinţei şi tehnicii agricole. Nu s-a ajuns totuşi ca toată lumea să înţeleagă că nu se mai poate concepe o agricultură raţională fără aplicarea unor tehnologii şi metode ştiinţific fundamentate.

Pregătirea practică a cadrelor din agricultură este influenţată de un număr mult mai mare de factori decît în alte domenii de activitate, condiţiile şi mijloacele de realizare prezentînd aici o mare diversificare. De pildă, caracterul sezonier al unor activităţi agricole desfăşurate în cultura plantelor de cîmp şi horticole, face ca pregătirea practică să fie legată de anumite perioade calendaristice ale anului, ceea ce provoacă anumite discontinuităţi în desfăşurarea procesului de învăţămînt privit în ansamblul său. De asemenea, dispersarea teritorială a unităţilor productive puternice, indicate pentru pregătirea practică, face să nu se poată realiza uşor o grupare optimă a unităţilor de învăţămînt cu cele de practică. De aceea ni se pare recomandabil ca în alegerea termenilor ce determină raportul respectiv să se ţină seama de toate elementele evocate mai înainte, la care trebuie adăugat şi acela — de loc de neglijat — derivînd din stabilirea mai precisă a sarcinilor celor ce răspund de pregătirea practică a cadrelor — unităţi de învăţămînt şi unităţi productive. Din acest punct de vedere apreciem ca foarte favorabilă colaborarea deja stabilită între Ministerul Învăţămîntului şi Ministerul Agriculturii şi Silviculturii şi credem că ea trebuie extinsă în toate domeniile în care cele două ministere îşi împart preocupările şi răspunderile. Ne permitem să sugerăm ca o viitoare elaborare completă şi amănunţită a regulamentului de practică să fie privită ca o parte componentă a tuturor diligenţelor ce se întreprind pentru a găsi formele cele mai bune şi pentru determinarea planurilor de învăţămînt, şi pentru fixarea cadrului programelor de cursuri.

Un ultim aspect la care dorim să ne referim este acela al găsirii celor mai potrivite căi de atragere a specialiştilor din producţia agricolă în procesul de pregătire a cadrelor, fără ca prin aceasta ei să fie sustraşi sarcinilor şi responsabilităţilor profesionale. Avem în vedere în special treapta preuniversitară a învăţămîntului agricol, treaptă pe care numărul unităţilor şcolare şi al corpului didactic este mai mare. În adevăr, atît în şcoala de zece ani cît şi în liceele agricole, predarea disciplinelor de specialitate agronomică implică existenţa unui corp numeros de cadre didactice. Dacă se au în vedere sarcinile didactice normate la cotele specifice întregului personal didactic, conform prevederilor cuprinse în Statutul personalului didactic, este evident că eventualii ingineri agronomi, horticultori, zootehnişti şi medici veterinari recrutaţi ca profesori nu vor putea să-şi desfăşoare activitatea şi în producţia agricolă, cu atît mai mult cu cît predarea nu implică numai o simplă expunere a cunoştinţelor, ci şi o minuţioasă şi temeinică pregătire pedagogică. În sens contrar, dacă predarea disciplinelor cu caracter agricol se încredinţează unor profesori de alte specialităţi, riscăm să se ajungă la tratarea necorespunzătoare a disciplinelor respective, cu toate implicaţiile pe care aceasta le poate avea asupra pregătirii elevilor. De ceea ni se pare indicat ca pentru cadrele didactice din sectorul învăţămîntului agricol preuniversitar, să se stabilească un alt regim de lucru, astfel încît să-şi poată desfăşura paralel activitatea didactică, şi cea din producţie.

În încheiere, ne exprimăm speranţa că problema atît de importantă a pregătirii cadrelor necesare agriculturii va atrage nu numai atenţia cadrelor didactice, ci şi a specialiştilor din producţie şi a cercetătorilor, ceea ce va favoriza găsirea celor mai bune soluţii.

Telecinema pentru elevi

Filmul geografic „Lacul Roşu"

Emisiunea de telecinema pentru elevi, din 10 aprilie 1970 va prezenta filmul în culori „Lacul Roşu".

Problemele incluse în acest film se încadrează în programele claselor a VIII-a şi a XII-a. Se face, de pildă, o amplă prezentare a Lacului Roşu, cel mai mare lac de baraj natural din ţara noastră, format prin stăvilirea apelor Bicazului în urma unor prăbuşiri de strate de roci din muntele Suhardul. Imaginile arată pădurea de conifere care a fost înecată şi din care se mai văd ieşind la suprafaţă trunchiurile de copaci. Se prezintă de asemenea debarcaderul, amenajat la marginea lacului, ca şi şoseaua în serpentină ce se îndreaptă spre staţiunea Lacul Roşu, şi, mai departe, spre Cheile Bicazului.

Filmul poate fi folosit cu bune rezultate pentru consolidarea cunoştinţelor la temele „Lacurile" şi „Turismul", avînd în acelaşi timp valoare educativă, întrucît face cunoscute elevilor frumuseţile peisajului patriei şi le arată cum sînt valorificate resursele naturale în folosul oamenilor.
Prof. PETRE BÂRGOANU

Tinerii arheologi

Pînă nu de mult, în centrul satului Damian din judeţul Dolj se aflau ruinele unei biserici de la sfîrşitul secolului al XVIII-lea, înconjurate de împunătoare pietre de mormînt cu inscripţii scrise în alfabetul chirilic. Membrii cercului „Tinerii arheologi" de la şcoala generală a satului, îndrumaţi de profesorul lor de istorie au hotărît într-o zi să degajeze pămîntul ce acoperea zidurile acestui lăcaş. În scurt timp ei au putut să dezvelească două puternice contraforturi, precum şi o podea de cărămidă aflată în faţa intrării. Apoi şi-au început activitatea în interior scoţînd la iveală fragmente dintr-o boltă pictată, prăbuşită cu multe decenii în urmă, precum şi numeroase obiecte din bronz, stofe cu fir de argint, fragmente ceramice tipice feudalismului tîrziu etc.

Sesiune de lichidare

Profesorii, învăţătorii şi educatoarele în funcţie la data de 15 martie 1969 care nu au obţinut definitivarea în învăţămînt — fie că au fost respinşi de trei ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat şi au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepţional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop între 12-17 aprilie 1970.

Examenele se vor desfăşura după programele în vigoare pentru examenele de definitivare în învăţămînt.

Cadrelor didactice aflate în situaţia de mai sus care nu se vor prezenta la examenul de definitivare — sesiunea de lichidare — sau nu vor promova acest examen, potrivit normelor legale în vigoare li se va desface contractul de muncă pentru necorespundere în muncă

LEACUL INDISCIPLINEI — activităţile care interesează

Cercetarea microcosmosului — o îndeletnicire pasionantă şi îndrăgită de numeroşi elevi

Procesul de formare multilaterală a personalităţii elevilor presupune, pentru orice educator, o muncă de durată, migăloasă. Drumul către scopul final este lung şi nu întotdeauna neted. Pot apărea uneori — şi este firesc să apară, pentru că educăm oameni în formare, care abia îşi definesc şi îşi conturează caracterul — situaţii mai dificile ; putem avea de a face cu fenomene de indisciplină, cu abateri mai grave, sau mai puţin grave ale unor elevi. Important este ca situaţiile acestea să fie descoperite la timp, să se afle cauzele lor reale şi să se ia măsurile cele mai eficiente. Acest lucru depinde în primul rînd de modul cum acţionează şcoala, fiecare profesor în parte. Am verificat încă o dată acest adevăr într-un raid pe care l-am întreprins zilele trecute.

Simbătă, 28 martie, am vrut să ne convingem cu propriii noştri ochi de felul în care arată bulevardele şi Cişmigiul la ora cînd mii şi mii de elevi frecventează cursurile, învaţă. În faţa cinematografelor, i m b u l z e a l ă. Printre cei ce se înghiontesc descoperim şi cîţiva elevi chiulangii. Îi atrag în special filmele „tari" (care, cu toate protestele, continuă să invadeze ecranele) : „Adio Texas", „Joc dublu în serviciul secret", „Comisarul X..." etc. La coadă la „Luceafărul", un grup mai compact. Doi-trei cumpără bilete, ceilalţi le ţin ghiozdanele. „Facem încălzirea pentru vacanţă" — ne-au spus cu un aer şmecheresc.

La un colţ de stradă, în jurul unui vînzător ambulant de „loz în plic", lume multă. Se joacă îndrăcit. De o jumătate de oră, cu gura căscată pînă la urechi, un elev cu matricola unei şcoli generale urmăreşte jocul. Este în clasa a VIII-a şi la ora aceasta ar trebui să fie la şcoală, dar a fost învoit de medicul şcolii şi de diriginţă pentru că este... suspect de hepatită.

Cîţiva tineri pe care i-am întîlnit pe bulevarde sînt elevi ai unor şcoli profesionale. Curios, toţi înşăilează poveşti în care este vorba despre practică. „Am lucrat prin secţii la U.M.E.B. şi apoi ne-a dat drumul la film", „Ni se schimbă locul de practică, trecem de la «Semănătoarea» la S.I.R.C.A. şi azi nu ne-am dus la şcoală pentru că nu s-a definitivat încă unde lucrăm fiecare". „Sîntem în drum spre practică". Cei care ne-au dat această ultimă replică au fost găsiţi în Cişmigiu, stînd la taclale şi fumînd în văzul tuturor. Doi din ei îşi schimbaseră uniforma pentru haine cu şliţ şi pantaloni de catifea galbenă, evazaţi şi decoraţi cu ţinte. În locul matricolei, ecuson tip „Bonanza". Ce mai : ţinută de practică !

Am discutat despre cazurile de indisciplină semnalate, despre ce trebuie întreprins şi despre modul cum trebuie acţionat cu mai mulţi directori, profesori şi diriginţi. Fiecare şcoală îşi cunoaşte „eroii", peste tot ni s-a povestit, chiar cu lux de amănunte, despre isprăvile lor, despre faptul că sînt „o problemă", că sînt „spaima şcolii", că sînt „incorigibili". Directorii, diriginţii, profesorii, cunosc în general locurile unde îşi pierd elevii timpul cînd nu sînt în clasă. Da, toate acestea sînt cunoscute. Impresia noastră, confirmată de altfel de atitudinea unor directori şi diriginţi, este însă că unele şcoale se mulţumeşte doar să-şi cunoască elevii-„problemă" şi că-şi declină cu prea multă uşurinţă răspunderea, că abdică de la rolul preponderent şi hotărîtor ce-i revine în educarea celor cu abateri disciplinare, dînd totul pe seama familiei. „Ce să facem noi dacă nici familia n-a putut face nimic ?" sau „Cum să-i educăm noi, dacă în familie au un climat nesănătos" ? — ne-au răspuns cîţiva diriginţi.

Unii dintre pedagogii cu care am discutat şi-au recunoscut, ce-i drept, responsabilitatea, dar s-au arătat complet dezarmaţi în faţa elevilor-„problemă". Aşa stau lucrurile, de pildă, la Casa de copii nr. 9. Aici fenomenul tipic de indisciplină este fuga. În ochii profesorilor elevii sar pur şi simplu gardul şi fug de la şcoală. Se duc şi bat bulevardele, intră la cinematografe, hoinăresc prin parcuri. „N-avem ce le face dacă fug, nu-i putem opri", „Sînt elevi dificili". Oricine ascultă astfel de lamentări îşi pune firesc întrebarea : De ce fug elevii aceştia ? Şi cum de reuşesc să scape cu atîta uşurinţă de sub supravegherea profesorilor ? Nu există nici un mijloc prin care să poată fi reţinuţi, nu pot fi cu nimic atraşi ? Sînt într-adevăr atît de „înraiţi" încît orice mijloace de educaţie sînt ineficiente ?

Întrebările acestea nu privesc numai pe pedagogii Casei de copii nr. 9, ele se pot adresa multor altor oameni care lucrează în mijlocul adolescenţilor.

Cercetînd situaţia la învăţătură a unor „elevi-problemă" de la Şcoala generală nr. 21 am constatat că o parte din aceştia manifestă preferinţă pentru anumite obiecte, la care au note mari şi nici o absenţă, în timp ce la alte obiecte lipsesc şi nu învaţă de loc. Mai mult, de la directorul şcolii am aflat că unul din elevii care au abateri de la disciplină are înclinaţii pentru studiul literaturii şi istoriei. De ce nu s-a gîndit nimeni să pornească de la aceste înclinaţii pentru a orienta preocupările lui pe un făgaş sănătos ? Se ştie doar bine că pe această cale se pot face multe. Directorul însuşi ne-a povestit cazul unui elev care, după ce a dat şcolii multă bătaie de cap, a devenit om de treabă pentru că i s-a încurajat pasiunea pentru tehnică, sau cazul altuia care, exmatriculat de două ori şi aruncat ca o minge de la o şcoală la alta, a ajuns, la o a treia şcoală, să se disciplineze şi să devină unul dintre elevii cei mai buni. În discuţiile cu profesorii ni s-au dat multe exemple de astfel de „minuni".

Deci totul se poate. Fiecare elev-„problemă" poate fi disciplinat, integrat în marele colectiv al şcolii. Firește, nu bătînd din palme, nu peste noapte şi nu prin eforturi izolate. Munca de educaţie este deosebit de migăloasă, de îndelungată, pune în faţa pedagogului probleme complexe, care depăşesc adesea cadrul şcolii şi îşi întind firele în familie şi în mediul social al elevilor. Totuşi, pînă la urmă — există multe dovezi — orice greutate poate fi învinsă.

Nu intenţionăm să dăm soluţii universale — se ştie doar că soluţiile diferă de la caz la caz — şi nici nu considerăm că am spus tot cît se putea spune în legătură cu responsabilitatea şcolii în disciplina elevilor. Aşa cum arătam la început, cele consemnate de noi vor să sporească grija şi preocuparea şcolii în acest domeniu atît de important.

MONICA VERDEŞ
MIRCEA IONEL

Graba strică...

S-a dus vestea pînă departe de operativitatea, altfel lăudabilă, cu care se întreprind unele inspecţii speciale pentru obţinerea gradului II. Iată un exemplu.

Pe data de 3 martie 1970 se obţine de la Ministerul Învăţămîntului aprobare pentru transferarea dosarului profesoarei de chimie Cosma Silvia-Păpuşica de la filiala din Braşov a Institutului central de perfecţionare a personalului didactic la filiala din Cluj. Aprobarea şi dosarul sosesc rapid în Cluj şi, de acolo, porneşte îndată către Braşov, pentru inspecţie, lectorul Samoil Weisselberger, pentru a asista la lecţiile profesoarei respective în zilele de 12 şi 13 martie. Pînă aici toate bune.

Cum s-a desfăşurat inspecţia, asta numai şi numai lectorul poate să ştie, pentru că din grabă mare a uitat să mai ia cu dînsul, aşa cum era normal şi legal, pe vreun inspector din Braşov şi pe directorul liceului. Tot, să zicem din grabă, lectorul n-a socotit că este cazul să ia legătura nici cu conducerea filialei din Braşov a I.C.P.P.D.

În sfîrşit, nu dorim şi nici nu putem să intrăm în problemele de fond ale acestei inspecţii. Am vrea numai să spunem că, în felul în care a fost organizată, inspecţia a dat naştere la multe neplăceri. Oamenii s-au întrebat pe bună dreptate : oare este numai o simplă coincidenţă că profesoara Cosma şi-a dat cu cîţiva ani în urmă examenul de definitivat tot la Cluj, cînd avea aceleaşi condiţii la doi paşi de casă, chiar la Braşov ? De ce a fost nevoie să vină un inspector tocmai de la Cluj ?

Sau poate mobilurile acestei transferări sînt altele ?...

AL. I. VLADIMIR

Dileme care persistă, experimentatori grăbiţi şi urgenţe ale modernizării

Activitatea didactică la clasele mici suscită tot mai mult interes, reflectat şi în numeroase studii care caută soluţii îndeosebi la problemele ridicate de doi factori — coborîrea vîrstei de şcolarizare la 6 ani şi pregătirea micilor şcolari în perspectiva necesităţii de a-şi însuşi cunoştinţele şi deprinderile impuse de dezvoltarea societăţii contemporane. Pe de o parte este deci vorba de o simplificare a volumului de cunoştinţe şi deprinderi transmis în clasa I (fapt operat în programa şcolară) ; pe de alta, se impune amplificarea posibilităţilor de recepţionare şi asimilare ale copiilor, dezvoltarea spiritului lor de observaţie, introducerea schemelor operatorii pe baza acţiunilor cu obiecte etc. Răgazul obţinut prin reducerea programei trebuie folosit aşadar pentru a deplasa accentul de la învăţarea prin memorare la învăţarea prin înţelegere. În această lumină am dori să abordăm cîteva probleme ale muncii la clasele mici.

Una dintre aceste probleme — mult discutată şi controversată — este cea a scrierii. Oblică sau verticală ? Simplificată sau bucată ? În legătură cu primul aspect s-au adus şi argumente pro şi argumente contra, dar nici una din tabere n-a reuşit să obţină o aderenţă totală a practicienilor. Dilema persistă.

După cum se ştie, înclinaţia scrisului şi, în general, caracteristicile lui depind nu numai de învăţare, ci şi de trăsăturile individuale ale persoanei. Conform acestui argument, adus în discuţie de ambele tabere, ar însemna să se lase libertate înclinaţiei, conform cu anumite trăsături individuale. Observaţiile noastre ne conduc la concluzia că majoritatea elevilor încep prin a scrie cu o înclinaţie mai apropiată de verticală, sau chiar verticală şi termină prin a scrie oblic. Credem că actul învăţării trebuie să respecte particularităţile de vîrstă, tendinţele naturale. Justificat ar fi deci ca elevii să scrie fără reţea oblică sau verticală. Caietele apărute anul acesta reflectă tocmai această concepţie.

Cît priveşte simplificarea scrisului, credem că n-ar trebui să fie prea accentuată, întrucît procesul de automatizare duce prin el însuşi la simplificare, după cum foarte bine ştiu cei care lucrează la clasele I—IV. De aceea e mai bine ca estetica scrisului să nu fie afectată de rapiditate, cel puţin în perioada învăţării — şi aceasta cu atît mai mult cu cît s-a constatat că viteza obţinută la scris de elevii care au învăţat scrierea simplificată nu este prea mult diferenţiată de a celorlalţi.

Se pare — şi aceasta priveşte ambele aspecte ale problemei — că cei angajaţi în discuţie au pierdut din vedere faptul esenţial — şi anume acela că scrierea este un act de învăţare. În realitate scrisul elevilor depinde, în bună parte, de felul cum se lucrează cu ei, de procedeele folosite. Totul este — şi în această privinţă ca şi în altele — să se sporească eficienţa actului învăţării. De aceea nici argumentele pentru scrierea oblică (cu o anumită înclinaţie), nici cele pentru scrierea verticală nu ni se par suficient de convingătoare.

O altă problemă discutată este cea a însuşirii numeraţiei şi a celor patru operaţii. Se ştie că în anul şcolar trecut s-au introdus cîteva elemente noi în acest domeniu, principalul constînd în manipularea mulţimilor de obiecte şi figurarea acţiunilor. Dar numai după un an toate elementele noi au fost înlăturate. Cum de s-a ajuns la această situaţie ? Cîteva cauze merită să fie analizate. Întîi, după cît se pare, experimentatorii n-au lucrat efectiv cu elevii, fapt ce le-a permis să obţină rezultate de performanţă, dar nu le-a dat posibilitatea să observe reacţia de ansamblu. De aceea programa a fost încărcată cu prea multe elemente, îndeosebi în prima sa parte. Totodată li s-a cerut învăţătorilor să predea unele cunoştinţe despre care unii din ei nici nu auziseră. Este justificat de aceea, după părerea noastră, faptul că s-a renunţat la elementele noi pînă cînd se va asigura pregătirea învăţătorilor înşişi. E adevărat că între timp se acumulase o anumită experienţă care permitea îmbunătăţirea metodelor de predare, dar experimentatorii nu au urmărit în ce măsură uşurează aceste metode actul învăţării. Firește însă că în viitor nu se va putea omite din practica didactică formarea schemelor operatorii pe baza manipulării mulţimilor de obiecte, care asigură temelia intuitivă a reprezentărilor, fapt extrem de important în realizarea învăţămîntului de masă. Modernizarea programei de aritmetică continuă deci să se impună ca un fapt de primă urgenţă.

Este cunoscut faptul că şcolarii mici înregistrează uşor, ceea ce lasă impresia că ei îşi însuşesc de îndată cunoştinţele şi deprinderile. Consolidarea acestora cere, însă, numeroase exerciţii. Or, preocupaţi pe bună dreptate de formarea deprinderilor de bază — citit, scris, socotit — unii învăţători frustrează o serie de alte obiecte în favoarea limbii române şi artimeticii. Faptul a fost observat de mult şi s-au preconizat şi unele măsuri pentru remedierea acestei situaţii. Totuşi, ea dăinuie şi nu numai în cazuri izolate. De aceea ni se pare indicat să se cerceteze cauzele care o produc. Pentru noi, determinarea acestor cauze este relativ simplă : dacă n-ar fi nevoie, unele ore de la alte obiecte (muzică şi educaţie fizică, în special) n-ar fi transformate în ore de limba română, aritmetică, geografie sau istorie. De aici rezultă, credem, o necesitate : ore săptămînale la dispoziţia învăţătorului, şi în clasele II, III, şi IV, aşa cum se prevede în planul de învăţămînt pentru clasa I. De unde să se ia aceste ore ? Credem că se pot lua de la muzică şi desen, întrucît elevii cîntă şi desenează nu numai în orele în care se predau obiectele respective.

În sprijinul sugestiilor făcute s-ar putea aduce şi alte argumente, pe care nu ni le îngăduie însă spaţiul.

GH. SIRETEANU
învăţător emerit Iaşi

Schimbul de păreri iniţiat de noi s-a referit la unele direcţii de reînnoire structurală şi de conţinut a şcolii pentru a răspunde imperativelor viitorului, precum şi la felul cum se cere să fie conceput conţinutul materialului de studiu pentru a răspunde solicitărilor sociale. În continuarea discuţiei noastre — pe care o vom prezenta într-un număr viitor al gazetei — vom încerca să schiţăm cîteva soluţii care se conturează în legătură cu adaptarea şcolii prezentului la solicitările viitorului.

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

Şcoala de azi la porţile viitorului

(Urmare din pag. 1-a)

prin care viaţa afectivă a copiilor să nu fie traumatizată, ci să înflorească la un nivel fără precedent".

Între conţinutul nominal şi conţinutul real al modernizării programelor şcolare

Cercetarea comparativă a programelor şcolare actuale şi a celor de acum 10-20 de ani scoate în evidenţă un clar progres informaţional. În matematică şi-au găsit locul cunoştinţe moderne despre mulţimi, despre calculul vectorial şi matricial, despre calculul probabilităţilor şi statistica matematică ; în fizică, noile conceptii despre structura materiei, electronică, fizica plasmei, fizica aplicată. Şi aşa mai departe. Dar care este ponderea reală a acestor înnoiri, în ce măsură contribuie ele la orientarea şcolii conform cu cerinţele viitorului ? Iată cîteva păreri în această direcţie.

Acad. NICOLAE TEODORESCU : „Este foarte adevărat că mai ales disciplinele din domeniul ştiinţelor naturii au fost beneficiarele introducerii de noi capitole cuprinzînd parţial cuceririle cele mai importante ale secolului nostru în domeniul ştiinţelor matematice, al fizicii, al chimiei, al ştiinţelor biologice. Dar problema esenţială nu se limitează numai la **ce introducem,** ci şi la **forma şi mijloacele prin care introducem noile cunoştinţe.** Or, în această privinţă ne aflăm într-o fază de abia incipientă. De aici o seamă întreagă de oscilaţii, de inadmisibile fluctuaţii, ca de pildă introducerea şi apoi scoaterea studiului mulţimilor în primele clase, al mecanicii în ultima clasă a liceului etc.

În legătură cu matematica se mai ridică încă o problemă, poate mai importantă. Această ştiinţă nu este numai un aparat, un instrument de rezolvare a unor probleme, aşa cum tinde să apară în studiul şcolar actual. Matematica este o rigoare logică ; metoda grafelor, de pildă, nu este pur şi simplu un domeniu de cunoaştere matematică, ci o formă de raţionament ştiinţific care, asemeni firului Ariadnei, te poate conduce prin labirintul informaţional către soluţia optimă. Cu asemenea metode ar trebui să-i înarmeze pe tineri şcoala pusă în slujba societăţii de mîine".

Prof. univ. dr. docent RADU CODREANU, membru corespondent al Academiei : „Beneficiind de concursul chimiei, fizicii şi matematicii, biologia a reuşit să împingă analiza cauzală a fenomenelor vieţii pînă la nivelul particulelor elementare, adică pînă acolo unde acţionează factorii principali care determină dezvoltarea organismelor şi permit omului să intervină activ în dirijarea fenomenelor biologice Fiziologia, biochimia comparată, biofizica, diferitele ramuri ale ciberneticii, biologia moleculară, genetica sînt astăzi, prin excelenţă, discipline ştiinţifice experimentale şi creatoare de forme noi ; ecologia stabileşte interdependenţa organismelor în biosferă. Să abordăm în acelaşi spirit studiul în şcoală al ştiinţelor biologice, lăsînd informaţiile cu caracter static şi descriptiv pe seama enciclopediilor şi dicţionarelor specializate. Vom înarma astfel oamenii pe care îi formăm cu instrumente concrete pentru perfecţionarea continuă a relaţiilor noastre cu biosfera, pentru combaterea poluării mediilor planetei noastre şi a degradării consecutive a vieţuitoarelor — ceea ce va fi, cred, principala problemă pe care vor trebui s-o rezolve ştiinţele biologice în deceniile următoare".

Prof. univ. H. H. STAHL : „Ameliorările parţiale în conţinutul unor discipline, fără o schimbare de concepţie, sînt practic inoperante, iar unele discipline sînt vitregite îndeosebi pe acest plan. Mă gîndesc, bunăoară, la geografie. Ca materie de învăţămînt ea a înregistrat schimbările nominale petrecute pe harta globului pămîntesc, dar a rămas la concepţia clasică, descriptivă. Ştiinţa geografiei este însă acum cu totul altceva. Geograful a devenit un participant deosebit de important în acţiunea de sistematizare a teritoriilor, în dotarea acestora. S-a născut o geografie urbană, care nu exista în trecut, au început să apară tratate de geografie activă, geografii se orientează către elaborarea unor proiecte grandioase. Şcoala a rămas însă impasibilă la aceste mutaţii, lucru care poate împieta asupra pregătirii pentru viitor a tinerilor".

Prof. univ. MARCEL BREAZU, membru al Academiei de ştiinţe social-politice : „Un om multilateral dezvoltat, ale cărui potenţialităţi intelectuale, afective şi volitionale să fie cheltuite în deplinătatea lor —nu poate fi conceput ca un om. amputat de dimensiunea emoţiei estetice. Formaţia estetică pe care este chemată s-o dea şcoala are principala menire de a-l face pe tînăr să cunoască specificul atitudinii estetice, interacţiunea ei cu alte atitudini umane fundamentale şi, totodată, de a-l face să simtă satisfacţii artistice şi să-i releve particularităţile acestora. Ar trebui de aceea, ca şi activitatea şcolară, şi cea extraşcolară, să vizeze dezvoltarea simţului artistic nativ existent în fiecare om, ferindu-l de atrofiere sau de pervertire. Pentru aceasta i se cere însuşi profesorului să vibreze în faţa artei adevărate şi să ştie să realizeze o împletire continuă a valorilor artei clasice cu cele ale artei contemporane, căci tocmai confluenţa cu marile valori perene ale culturii de totdeauna dă dimensiunea reală şi valoarea creaţiei moderne. Şi încă un lucru: cred că o educaţie estetică reală şi de profunzime trebuie să aibă cît mai puţine „fructe oprite" dacă aceste „fructe" au autenticitate şi nu sînt „mere pădureţe". Orice manifestare de artă adevărată poate fi explicată".

Prof. univ. dr. docent ION BERCA : Calea esenţială către asigurarea unei pregătiri de conţinut reale şi trainice a tinerilor pentru activitatea pe care o vor desfăşura în deceniile următoare este, în esenţă, apropierea maximă a logicii didactice de logica ştiinţei. Orice răsturnare a acestui raport, indiferent din ce considerente, prejudiciază pregătirea tinerilor pentru viaţa activă de mîine. Şi aş mai vrea să mă refer la un lucru. Există o prejudecată nemărturisită, dar evidentă în practica învăţămîntului : aceea că totalul cunoştinţelor pe care şi le însuşeşte elevul trebuie să i le furnizeze — fie direct, fie indirect — şcoala. Este un punct de vedere care dăunează şcolii în primul rînd, blocîndu-i o legătură lucidă, raţională, cu o serie de surse majore de informaţie şi formaţie culturală ale contemporaneităţii"

Prof. univ. GH. CARTIANU : „Cercetări de amploare arată că în condiţiile actuale de dezvoltare a mijloacelor de comunicare volumul de informaţii recepţionate de un tînăr pînă la vîrsta de 18 ani prin intermediul diferitelor forme de mass-media — şi în principal prin intermediul radio-televiziunii — este mai mare decît totalul informaţiilor pe care el le primeşte pînă la aceeaşi vîrstă în şcoală. Problema principală a învăţămîntului nu este deci de a desfăşura cu mass-media o competiţie a informaţiilor, pierdută dinainte după cum am văzut, ci de a organiza ansamblul de informaţii primite de tineri prin diferite izvoare, de a le structura şi a face din ele valori active, operante".

ECOURI
LA MATERIALELE PUBLICATE

La dispoziţia (dar nu după dispoziţia) dirigintelui

Ce a contribuit la supradimensionarea orei de dirigenţie, despre care se vorbeşte în articolul „Ora de dirigenţie — la dispoziţia profesorului", apărut în nr. 1032 ? După părerea mea, mai multe cauze. În primul rînd, tendinţa de a face din dirigenţie o oră de discuţii savante, de referate, simpozioane, aniversări, de tot ceea ce dă aparenţa de erudiţie. În al doilea rînd, goana după o variaţie în tematică, prost înţeleasă. Aşa s-a ajuns ca pe lîngă teme etice să se trateze şi teme de literatură, de istorie, de geografie, de artă etc. şi, mai ales teme legate de pregătirea de specialitate a dirigintelui respectiv. Desfăşurate după o astfel de optică, orele de dirigenţie au fost scoase din drepturile lor legitime, au devenit ore de rezer pentru alte obiecte sau, în une cazuri, ore de „cerc" univers o activitate extraşcolară în plu Cred, pe de altă parte, că ni procedeul de a planifica foar strict aceste ore, aşa cum se pr cedează în cadrul obiectelor învăţămînt, nu este cel mai i dicat.

Ora de dirigenţie trebuie aibă, după părerea mea, sarci proprii şi o fizionomie propri conformă cu clasa, reflectată fizionomia clasei. Iată de ce cre şi eu că este bine să se folosea că sistemul orelor de dirigenţ la dispoziţia (dar nu după di poziţia) dirigintelui.

Prof. VOICU I. PAVEL

Practica dovedeşte că „referatele" şi „orele deschise" au un caracter pur formal

Din nu prea bogata-mi experienţă (am o vechime de numai 3 ani în învăţămînt), ştiu totuşi că în cadrul comisiei diriginţilor se organizează mai ales referate şi aşa-numite „ore deschise".

În ultimul timp, locul referatelor a fost luat, la noi cel puţin, de discuţiile în jurul mesei rotunde, care par să dea rezultate mai bune. Într-adevăr, plecînd de la principii generale ale instrucţiei şi educaţiei, diriginţii au posibilitatea de a-şi expune opiniile, în loc să analizeze (formal) activitatea referentului. Aceasta poate duce, cred eu, la evitarea formalismului, prin faptul că toţi se pregătesc pentru a discuta şi nu pentru a audia.

În ce priveşte „orele deschise" de dirigenţie, sînt cu totul împotriva lor. Dacă ţinem seama de atmosfera ce trebuie creată între diriginte şi elevi, este evident că o „oră deschisă" nu-şi poate atinge scopul. Dirigintele însuşi s simte stînjenit de gîndul că lec ţia îi va fi discutată şi, din cau za aceasta, îşi pierde naturaleţe firescul, iar elevii, la rîndul lo se simt ca şi atunci cînd, acas vine cineva în vizită tocmai cîn discutau cu părinţii lucruri îm portante pentru familie.

Ce ne facem atunci cu transmi terea experienţei pozitive ? Cre că lucrul acesta se poate realiz mai bine prin schimbul de in formaţii, de opinii, de idei, pri dezbateri pe teme ca „ora de analiză a situaţiei la învăţătură „Cum desfăşurăm activitatea d orientare şcolară şi profesional a elevilor" etc. Asemenea form de activitate ar veni mult i sprijinul diriginţilor, lăsîndu-ca în ora de dirigenţie să-ş pună nestingherit în aplicare ini ţiativa, inventivitatea.

Prof. ALEX. TEMNEANU
Adjudeni, jud. Neamţ

Avem nevoie de un manual

După părerea mea, problema nu e cînd şi unde înveţi să fii diriginte, ci cum, din ce înveţi acest lucru. Mă gîndesc că ar fi util un manual al dirigintelui, sau cel puţin culegeri de texte în ajutorul lui, pe diferite teme. De asemenea, ca să ştim cum trebuie să muncim ar fi bine să apară lucrări care să înmănunchieze experienţa valoroasă a celor mai buni diriginţi, pe categorii (şcoli generale, licee, şcoli profesionale şi tehnice etc), sau pe clase (de exemplu, din experienţa diriginţilor din clasele a V-a, a VI-a etc.). Mergînd mai departe, cred că ar fi interesant de cunoscut experienţa unor diriginţi care au condus acelaşi colectiv de elevi timp de mai mulţi ani — de exemplu în clasele V—VIII sau V—X, în anii I—IV de liceu.

Tot pentru sporirea eficienţei muncii dirigintelui, cred că ar trebui clarificată relaţia diriginte—comandant de pionieri. Nu toţi ştim unde este graniţa care desparte pe dirigintele clasei de comandantul detaşamentului de pionieri şi din această cauză de multe ori problemele Organizaţiei Pionierilor sînt dezbătute la orele de dirigenţie şi invers.

În „Regulamentul şcolilor generale", apărut recent, se arată că la clasele I—IV învăţătorul realizează şi sarcina dirigintelui. Se pare că această prevedere se referă mai mult la latura administrativă a acestei munci — motivări de absenţe, organizarea clasei etc. Nu cred că ar constitui o supraîncărcare a elevilor dacă, de pildă, săptămînal, ar exista şi la clasele mici o oră educativă.

Prof. H. RADNAI
Timişoara

Elevii nu sînt „ai dirigintelui" ci ai noştri, ai tuturor

Despre ora de dirigenţie nu se prea ştie cum trebuie să fie, dar se ştie foarte bine cum nu trebuie să fie : să nu-i plictisească pe elevi, să nu fie formală, să nu se desfăşoare după un anume tipic etc. Orice inspecţie vine în şcoală, de ora de dirigenţie se leagă, fiindcă e cea mai vulnerabilă şi pentru că aici se aplică de minune zicala „Nu-i frumos ce-i frumos, e frumos ce-mi place mie". Atunci este de mirare că toată lumea fuge de funcţia de diriginte ?

După părerea mea, ora de dirigenţie nu trebuie să fie o lecţie — copiii sînt şi aşa sătui de retorică — ci o convorbire sinceră, o dezbatere în care elevii să înveţe şi unul de la altul, nu tot de la profesor. Şi mai ales cred că fiecare profesor poate şi trebuie să fie diriginte în ora şi la clasa la care predă, atunci cînd predă. Este ridicul să aştepţi, pentru a rezolva o problemă educativă pe care o întîmpini tu, profesor, o oră anume pe care o conduce altul, întîmplător diriginte la clasa ta, aşa cum tu, poate, eşti întîmplător diriginte la clasa lui. Dar, din păcate, sistemul acesta determină mulţi profesori să nu-şi rezolve problemele pe loc, în clasă, să fie indiferenţi sau chiar să tolereze abateri din partea unor elevi, numai ca să nu fie nevoiţi „să se complice". Şi astfel, în vreme ce profesorul care nu e diriginte reuşeşte, prin acest sistem, să fugă din mijlocul elevilor săi, dirigintele nu-i lasă o clipă liberi şi începe să fie privit ca un gide, deşi bietul om s-a frămîntat mult ca să-şi cunoască bine elevii, să transforme o clasă din codaşă în fruntaşă, să „escaladeze" mediocritatea, să recupereze rebuturile la învăţătură, să crească şi să cizeleze tinere vlăstare pe măsura societăţii noastre socialiste.

Cînd elevii din clasele la care predăm nu vor mai fi „ai dirigintelui", ci ai noştri, atunci, cu siguranţă, lucrurile se vor îndrepta.

Prof. DINU MOROIANU

Atenţie specială pentru diriginţii începători

Autorul articolului „Ora de dirigenţie — la dispoziţia profesorului" consideră că e bine ca ora de dirigenţie să se transforme dintr-o verigă situată la un anumit loc în lanţul sistemului educaţional, într-o oră pe care acesta să şi-o gospodărească singur, eliberat de poncife şi corsete metodice. Cred că metoda nu poate fi respinsă în întregime. Aş propune să se procedeze aşa o dată sau de două ori pe trimestru, ora respectivă cuprinzîndu-se în plan sau eludîndu-se chiar planul în anumite situaţii ieşite din comun. Consider însă că în special în primii ani de activitate a dirigintelui este necesară o oră de dirigenţie cu obiective determinate, deci bazată pe plan.

Consider că ar fi necesar ca toate opiniile ce apar în legătură cu munca dirigintelui să fie analizate, aşa cum s-a procedat şi în alte cazuri, iar sectorul sau secţia de specialitate din Ministerul Învăţămîntului să caute pe baza lor, soluţii bine întemeiate.

Prof. GH. POZDÎRCĂ

Despre problemele orei de dirigenţie ne-au scris şi mulţi alţi profesori, ca Dumitru Funie din Cuzăplac, judeţul Sălaj, Emil Nercoteanu din Blaj, Ilie Olaru din Mediaş, Dumitru Dobrescu din Bucureşti, Gh. Toncu din Huşi, Emil Suciu din Ocna Mureş etc. Numărul mare de scrisori pe această temă părerile diferite, contradictorii care se formulează este o dovadă în plus că ora de dirigenţie, munca dirigintelui în general continuă să constituie un punct nevralgic. După analiza tuturor opiniilor exprimate, vom publica, într-un viitor număr al gazetei, unele concluzii şi soluţii care se conturează.

INFORMARE • DOCUMENTARE

Putem reduce substanțial timpul de verificare a cunoștințelor?

Vă propunem spre rezolvare o problemă aritmetică al cărei subtext predispune la multiple reflecțiuni. Considerînd o medie de 8 minute la fiecare oră de curs pentru verificarea cunoștințelor (deși metodicile admit că se poate ajunge pînă la 10—12 minute pentru această activitate) și înmulțind această cifră cu numărul orelor de studiu pe săptămînă și cu numărul săptămînilor de activitate școlară efectivă dintr-un an, obținem 8 × 30 × 33 = 7 920. Deci 7 920 de minute, adică 158 de ore de curs, sau mai bine de cinci săptămîni de școală consacrate exclusiv verificării și notării cunoștințelor.

Este îndreptățită această activitate în raport cu eficiența ei reală, este bine că i se consacră o asemenea „porție" copioasă din timpul activității școlare? Nu s-ar putea ajunge la rezultate egale sau chiar superioare fără o asemenea risipă de timp? Iată două întrebări la care vom căuta să răspundem recurgînd la cercetările întreprinse în ultimul deceniu de psihopedagogi și didacticieni de certă autoritate, la rezultatele unor experimente și la unele metode generalizate în practica școlară din diferite țări.

Să pornim mai întîi de la o definiție de sinteză a obiectivelor urmărite de verificarea cunoștințelor, definiție cuprinsă într-una din cele mai ample și mai complete lucrări care se ocupă de această temă [1]). „O verificare reală trebuie să permită examinatorului să judece capacitatea elevilor de a învăța, să ghideze planificarea procesului de instruire a fiecărui subiect, să determine progresul realizat în studiu în raport cu etapele precedente, să descopere dificultățile și greșelile în înțelegerea anumitor probleme și să determine remedierea acestora. Dar mai presus de toate examinarea trebuie să stabilească posibilitățile de a aplica cunoștințele însușite în condiții noi".

Putem afirma oare că verificarea actuală, pentru care afectăm un volum de timp echivalent cu 158 de ore de curs, permite realizarea acestor obiective? Ne îndoim că s-ar putea da un răspuns total afirmativ. Fără îndoială, de la primele studii ale lui Henri Piéron și pînă astăzi docimologia a realizat progrese considerabile în stabilirea unor criterii judicioase de apreciere a cunoștințelor, dar aceste criterii se aplică în cadrul unui sistem care nu e nici pe departe funcțional și științific. Dintre multiplele lui vicii, cel remediabil în cea mai mare măsură chiar în momentul actual este consumul exagerat de timp.

O primă și verificată soluție care se propune în acest scop este de a se recurge cu mult mai des la examinări scrise, pe baza unor fișe de verificare alcătuite în prealabil după principiile instruirii programate. Iată cîteva exemple desprinse dintr-o culegere de asemenea fișe (pentru capitolul de fizică referitor la greutăți și masă)[2]: Cînd ridicați un corp, adică imprimați o mișcare în sus: a) îi modificați viteza; b) vă opuneți atracției Pămîntului; c) acționați în ambele direcții; d) în nici una din cele două direcții. Iată și o fișă de alt model: — Masa unui corp; a) este cantitatea de ● pe care o conține (trebuie introdus cuvîntul **materie**); b) măsoară tendința de ● viteza sa (trebuie introdus verbul **a conserva**).

In linii mari, pentru fiecare lecție pot fi alcătuite circa 15—18 întrebări de un grad mediu de dificultate (probleme cu legături multiple, de felul exemplelor reproduse de noi) și 26—30 de întrebări simple. Prin combinarea lor se pot alcătui 40—50 fișe pentru fiecare lecție, astfel încît să nu existe într-o clasă doi elevi care să primească o fișă identică. Multiplicate în cîteva sute de exemplare, aceste fișe pot servi cîțiva ani în șir.

Pentru a răspunde celor 5—6 întrebări de pe o fișă, li se pot acorda elevilor maximum 4 minute— deci timpul de verificare se reduce la jumătate. In acest timp se obține însă o imagine frontală a cunoștințelor întregii clase, conexiunea inversă stabilindu-se pe un front mult mai larg.

Evident, nu este necesar să se folosească în fiecare lecție verificarea pe baza fișelor; la unele lecții se poate realiza o verificare simultană proiectîndu-se cu ajutorul unui retroproiector, 3—4 întrebări de același tip la care se solicită răspunsul întregii clase.

Cît privește corectarea răspunsurilor cuprinse în fiecare fișă, ea poate fi realizată chiar de către elevi, acasă, căci pe marginea fișelor, îndoite și capsate spre interior, se află înscrise răspunsurile corecte (bineînțeles, se cere ca temele să fie scrise numai cu cerneală), astfel încît corectările făcute de elevi să fie vizibile.

Fișe care alternează întrebări mai complexe cu întrebări la care elevul poate răspunde integral în scris — pentru a se verifica și capacitățile lui de exprimare — se utilizează și în cadrul unor lecții de sinteză și de recapitulare și chiar în cadrul examenelor. De altfel, în unele țări s-au și creat centre de elaborare a probelor pentru examene. Acestea alcătuiesc teste standardizate, ce pot fi procurate de orice școală. In general, textele respective sînt fișe cu posibilități de alegere multiple, **„multiple choise"**, în care elevul are de ales cea mai completă soluție din cinci soluții bune, fiecare situate însă pe altă treaptă de aprofundare a problemei respective, sau trebuie să determine o soluție corectă din cinci soluții cu formulări foarte apropiate.[3]) (Asemenea răspunsuri „distractor" pot să depisteze cele mai mici ezitări și nesiguranțe).

Combinată cu verificarea prin lucrări practice de laborator și probe de aplicare a cunoștințelor în condiții noi, diferite, examinarea cu ajutorul fișelor permite o apreciere mai amplă, mai dinamică și mai eficientă pentru dirijarea pregătirii elevilor decît examinarea tradițională. Și, în plus, se pot economisi aproximativ trei săptămîni pline de activitate școlară efectivă pentru predare și adîncirea cunoștințelor.

M. Al. H.

1) —H. Chaucy, J. E. Dubbin: Testing, ed Harper Row, 1963.
2) L. D. Heinaut: Cours programmé de physique. Hachette, 1967
3) George Bruce: Secondary School Examinations. Pergamon Press, 1969.

MERIDIANE

„Perspectivele educației"

Recent, sub egida UNESCO a început să apară o nouă publicație internațională de învățămînt, intitulată „Perspectivele educației". Noua publicație urmărește să realizeze un schimb de experiență pe plan mondial între cadrele didactice, în special între institutori, prezentîndu-le problemele pedagogice majore existente în lume, precum și căile adoptate în vederea soluționării lor. Studiile și articolele publicate în revistă sînt grupate în cîteva capitole mari referitoare la problemele fundamentale ale planificării, administrației și politicii de învățămînt la consecințele care decurg pentru școală din progresele realizate de tehnica didactică și din noile cuceriri ale psihologiei pedagogice, prezentînd și soluțiile concrete adoptate.

Primele numere ale revistei „Perspectivele educației" pot fi consultate de către cei interesați la Biblioteca centrală pedagogică.

Manuale pentru țările în curs de dezvoltare

Un grup de biologi cu prestigiu internațional și de didacticieni în domeniul predării științelor biologice au elaborat, la solicitarea UNESCO, un manual pentru elevi și un tratat pentru profesori în vederea modernizării învățămîntului biologiei în țările africane aflate în curs de dezvoltare. Concepția metodică a noului manual promovează un învățămînt bazat pe descoperirea dirijată a adevărurilor științifice. Este recomandată o organizare specifică a claselor, în vederea studiului bazat pe lucrări practice și pe observații. Exemplificările și materialul fundamental de studiu se referă la fauna și flora africană, cunoștințele fiind concentrate în jurul unor probleme de ecologie. În această privință s-a pornit de la faptul că, în condițiile continentului african, raporturile între om și natură sînt mult mai profunde și mai multilaterale decît în cea mai mare parte a celorlalte continente.

Telecomunicațiile și educația

În cadrul acțiunilor A.I.E. — Anul internațional al educației — s-a stabilit ca ziua mondială a telecomunicației, care se va sărbători la 17 mai, să aibă tema „Telecomunicațiile și educația". Cu acest prilej se vor organiza, atît în cadru internațional cît și la nivel național, simpozioane și dezbateri cu privire la ponderea telecomunicațiilor în desfășurarea diferitelor acțiuni instructiv-educative, precum și la modalitățile de dezvoltare în viitor a formelor de educare prin intermediul mijloacelor de telecomunicații.

De curînd, a fost prezentată la Tokio o expoziție a cărții românești în cadrul căreia figurau și numeroase lucrări didactice

Copii excepționali

Numeroși psihopedagogi din Uniunea Sovietică urmăresc cu interes evoluția tînărului Sașa Dvorak, care în urma unor studii ce l-au evidențiat drept un element excepțional în domeniul matematicii și fizicii a absolvit anul trecut, la vîrsta de 12 ani, studiile liceale, înscriindu-se la Facultatea de matematică-mecanică a Universității din Kiev. Pe parcursul întregii perioade de școlaritate pe care a străbătut-o, el a reușit să termine fără eforturi deosebite, în fiecare an calendaristic, cîte 2—3 ani școlari. Specialiștii se întreabă cum va evolua în continuare Sașa Dvorak, la ce nivel științific se va putea situa el și dacă va reuși să depășească recordul deținut pînă în prezent de acad. Nicolae Bogoliubov, directorul Institutului de cercetări atomice de la Dubna, care a terminat studiile universitare la vîrsta de 16 ani.

BIBLIOTECA

„Didactica și educația"

După cum se știe, din inițiativa și sub auspiciile Institutului de științe pedagogice, în aprilie 1969 a avut loc la Craiova o sesiune națională de referate și comunicări pe tema „Cercetarea științifică în sprijinul perfecționării învățămîntului și educației în școala de cultură generală". În programul acesteia au fost incluse 140 de comunicări, multe din ele aparținînd cadrelor care lucrează nemijlocit la catedră. Recent, aceste comunicări au apărut într-un volum intitulat „Didactica și educația".

Capitolul DIDACTICA include studii cu tematică variată. Citățm, printre ele, „Cercetări asupra evaluării efectelor predării" (D. Stoica), „Despre factorii eficienței lecției" (E. Dimitriu), „Accesibilitatea și problematizarea în estetica învățămîntului" (D. Fînaru), „Raportul între deducție și inducție în procesul formării noțiunilor" (V. Tutoveanu), „Ergonomia școlară: Obiect, scop, perspective" (R. Dăscălescu). Găsim în acest capitol și studii consacrate celor mai tineri școlari, cercetări referitoare la predarea limbilor străine, a matematicii, fizicii, chimiei, biologiei ș.a.

Partea a doua, referitoare la educație, include 45 de comunicări care abordează și ele o tematică variată. Prof. univ. dr. Ursula Schiopu semnează comunicarea „Dinamica în structura societății", dr. V. Caramelea și O. Cîrlănaru comunicarea „Contribuții metodologice la studiul personalității de bază a copiilor din stația-pilot Berevoești-Argeș", iar C. Ștefănescu este autorul comunicării „Școală și societate". Conf. univ. V. Bunescu și L. Ghivirigă readuc în atenția slujitorilor școlii problema educației în procesul de învățămînt. Patița Silvestru semnează comunicarea: „Metode specifice de stimulare a inițiativei pionierilor". Întîlnim de asemenea, în acest capitol, studii consacrate tratării individuale a elevilor, muncii independente în cursul predării, integrării sociale a adolescenților, rolului familiei în educație, dirigenției etc.

După cum se poate constata și din expunerea tematicii sale, volumul reunește studii menite să contribuie la perfecționarea învățămîntului în ansamblu, ca și comunicări ce se referă la metode și procedee practice.

Prof. AUGUSTIN MACARIE

„Sistemul muncii educative în liceu"

Editura didactică și pedagogică a publicat recent lucrarea „Sistemul muncii educative în liceu", sub redacția prof. dr. P. Bărbulescu. Elaborată pe baza unor cercetări ample și îndelungate, efectuate în cadrul Institutului de științe pedagogice, lucrarea este menită să contribuie, așa cum subliniază autorii în „Prefață", la orientarea mai clară a activității educative spre scopurile pregătirii tineretului pentru viață și muncă, la valorificarea intensivă a resurselor formative ale învățămîntului și la dinamizarea tuturor mijloacelor, metodelor, formelor de organizare a influențelor educative de care dispune școala.

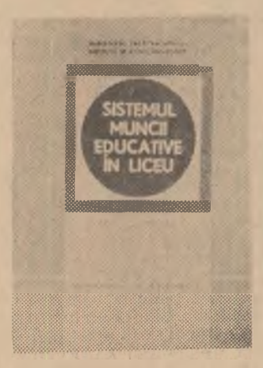

Cititorului i se prezintă, într-un mod sistematic și sintetic, principalele laturi ale muncii educative, programul acesteia, principalele cerințe și norme cu privire la organizarea ei, ca și indicații de ordin metodic, destinate să contribuie la realizarea optimă a sarcinilor legate de formarea multilaterală a personalității elevilor liceului. Astfel prima parte, intitulată „Bazele psihopedagogice și sociologice ale educației elevilor în liceu", subliniază necesitatea de a se realiza un sistem unitar al muncii educative, așezat pe baze riguros științifice. Partea a treia — cea mai cuprinzătoare — se referă la educația intelectuală, la educația politehnică, la educația moral-cetățenească, la educația estetică și la educația fizică, precum și la unele aspecte legate de sănătatea elevilor, de dezvoltarea armonioasă a organismului lor. În sfîrșit, ultima parte abordează probleme legate de cunoașterea elevilor și de planificarea muncii educative.

Cuprinzînd numeroase sugestii utile pentru organizarea științifică a acțiunii educaționale, dînd și o bibliografie bogată, lucrarea va contribui cu siguranță la perfecționarea activității în domeniul pe care îl tratează.

E. R.

Bibliografie

Instruirea programată la matematică, fizică și chimie

Pentru a veni în ajutorul celor care doresc să aprofundeze unele probleme actuale privind modernizarea conținutului, metodelor și mijloacelor învățămîntului, publicăm în numărul de față o bibliografie consacrată instruirii programate la matematică, fizică și chimie. Pentru lucrările în limbi străine este menționată și cota după care pot fi solicitate la Biblioteca centrală pedagogică.

BAL IULIANA: Asupra folosirii instruirii programate în predarea lecțiilor de aritmetică. În: Gazeta matematică, seria A, 1968, nr. 11, p. 405—409.

BROWN, JAMES W. — LEWIS, RICHARD B. — HARCLEROD, FRED, F.: A.V. instruction media and methods (Instruire audio-vizuală. Materiale și metode). Graw-Hill Book, 1969, XXI + 621 p. ilustr. (cota III 35 124 B)

BUNESCU, VASILE — BERCA, ION — NOVICICOV, EUGEN: Instruirea programată. București, E.D.P., 1967, 220 p.

CIUREA — CODREANU, RODICA — VARNA, DOINA: Date asupra instruirii programate la aritmetică. În: Studia Universitatis Babeș-Bolyai, 1968, p. 77—86.

• • •: Creativitatea, modele programare (Studii de psihologie a gîndirii). Sub redacția prof. univ. Al. Roșca. București, Editura științifică, 1967, 280 p. Autori: Al. Roșca, G. Munteanu, I. Radu, I. Stoian, B. Zörgö.

EARLE, JAMES H.: Programed instruction in descriptive geometry. (Instruirea programată în geometria descriptivă). În: The Journal of Programed Instruction, New York, 1966, nr. 3, p. 7—15. (cota P.I. 1858)

GROPPER, GEORGE L.: Programming visual presentations for procedural learning (Programarea prezentărilor vizuale pentru învățarea procedeelor de lucru). În: A.V. Communication Review, Washington, 1968, nr. 1, p. 33—56 (Cota P.I. 1132)

KARL, KLAUS: Ein Versuch zur Stenerung der Experimentertätigkeit des Schulers durch programmiertes Material (Încercarea de a dirija activitatea de experimentare a elevului cu ajutorul materialelor programate). În: Physik in der Schule, Berlin, 1968, nr 10,p. 451—458. (Cota P.I. 1577)

OGORODNIKOV, I.: Programmirovannie metodi obuceniia (Metodele instruirii programate). În: Narodnoe obrazovanie, Moskva, 1969, nr. 1, p. 53—58. (Cota P.I 229)

OSTERWALD, ROLF: Zu einigen Problemen des programmierten Unterrichts im Fach Chemie (Cîteva probleme ale instruirii programate la chimie). În: Chemie in der Schule, Berlin, 1969, nr. 5 p. 197—203. (Cota P.I 1036)

SĂVULESCU, BENONE: Despre predarea unor probleme de programare liniară în liceu. În: Gazeta matematică, seria A, 1968, nr. 1, p. 16—35.

• • •: Studiu de didactică experimentală. Sub redacția V. Bunescu și P. Popescu-Neveanu. București, E.D.P., 1965, 351 p.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI BRAȘOV

ANUNȚĂ:

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

FACULTATEA DE MATEMATICĂ

— Lector la catedra de Matematică, disciplina Metodica predării matematicii — poziția 2 din statul de funcțiuni.
— Lector la catedra de Matematică, disciplinele: Complemente de matematici și Istoria matematicii — poziția 7 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA FIZICĂ-CHIMIE

— Lector la catedra de Fizică, disciplinele Fizică (mecanică, acustică, căldură) și Fizică atomică — poziția 2 din statul de funcțiuni.
— Lector la catedra de Chimie, disciplinele: Chimie organică și Chimie biologică — poziția 2 din statul de funcțiuni.
— Lector la catedra de Chimie, disciplina Industrii chimice — poziția 5 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA ȘTIINȚE NATURALE

— Șef lucrări la catedra de Științe naturale, disciplina Morfologia plantelor — poziția 6 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la Secretariatul Institutului pedagogic Brașov, str. Karl Marx nr. 50, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute în instrucțiunile Ministerului Învățămîntului 84539/1969, în termen de 30 de zile, de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial.

Concursul se va ține la sediul Institutului în termen de 60 zile de la expirarea termenului de înscriere, în condițiile prevăzute de art. 124—126 din Legea nr. 6/1969 privind statutul personalului didactic.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA" — IAȘI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE MATEMATICĂ-MECANICĂ

— lector la Catedra de geometrie, disciplinele Complemente de matematică, Geometrie superioară, Fundamentele matematicii, poziția III/11.
— lector la Catedra de geometrie, disciplinele Complemente de matematică, Aritmetică, poziția III/10.

FACULTATEA DE FIZICĂ

— lector la Catedra de fizică teoretică și structura materiei, disciplinele Fizică atomică și nucleară, Teoria cuantică a cîmpurilor, poziția VI/12.
— lector la Catedra de fizică teoretică și structura materiei, disciplinele Fizică atomică, Optică și spectroscopie, poziția VI/10.
— șef lucrări la Catedra de electricitate, disciplinele Electronică și radiotehnică, Electricitate și electrotehnică, poziția VIII/8.

FACULTATEA DE FILOLOGIE

— lector la Catedra de limba română, disciplina Limba română contemporană, poziția XXI/6.
— lector la Catedra de limba română, disciplinele Istoria limbii române literare, Istoria limbii române (gramatica istorică), poziția XX/11.
— lector la Catedra de limba română, disciplinele Limba română și contemporană, Istoria limbii române literare, poziția XXI/12.
— lector la Catedra de literatură română, disciplinele, Teoria și practica presei (facultativ), Istoria literaturii române, Literatura română, poziția XXII B/9,
— lector la Catedra de literatură română, disciplinele, Istoria literaturii române, Literatura română veche și premodernă, Metodica predării limbii române, poziția XXII B/10.
— lector la Catedra de literatură română, disciplinele Istoria literaturii române, Curs special de literatură română, poziția XXII B/11.
— lector la Catedra de literatură română, disciplina Istoria literaturii române, poziția XXII B/12.
— lector la Catedra de literatură universală și comparată, disciplina Literatură universală și comparată, poziția XXII A/8.
— lector la Catedra de literatură universală și comparată, disciplinele Estetica, Folclor, poziția XXII A/10.
— lector la Catedra de romanistică și limbi clasice, disciplinele Limba latină, Literatura latină, poziția XXV/3.

FACULTATEA DE ISTORIE-FILOZOFIE

— conferențiar la Catedra de istoria României, disciplina Istoria modernă a României, poziția XXVIII/3.
— lector la Catedra de istoria filozofiei și logică, disciplinele Teoria cunoașterii și metodologia științelor, Metodologia și logica cunoașterii științelor, Logică, poziția XXVII B/6.
— lector la Catedra de istoria filozofiei și logică, disciplinele Istoria filozofiei moderne și contemporane, Istoria filozofiei contemporane, Istoria filozofiei, poziția XXVII B/7.

INSTITUTUL PEDAGOGIC

FACULTATEA DE ARTE PLASTICE

— lector la Catedra de Desen, pictură, compoziție, disciplinele Desen artistic, modelaj, poziția VIII/5.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Universității „Al. I. Cuza" din Iași, Calea 23 August nr. 11, cerere de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, pentru posturile de conferențiari și lectori și de 15 zile pentru posturile de asistenți.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași, în termen de 4 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs pentru funcțiile de conferențiari și lectori, și de 2 luni pentru funcția de asistent.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 1 27 18.

Termenul de înscriere la concurs se socotește de la data publicării concursului în Buletinul Oficial.

ANUNȚ

Absolvenții Școlii normale de băieți Deva, sesiunile 1930 și 1929, sînt rugați să-și comunice urgent adresa și adeziunea, colegilor **Lada Iosif** învățător Școala „Dr. Petru Groza" — Deva sau **Munteanu Miron** învățător, Vîntul de Jos — Alba, în vederea organizării la data de 14 iunie 1970 ora 10, a întîlnirii după 40 respectiv 41 de ani.

PRECIZARE

În anunțul din „Gazeta învățămîntului" nr. 1035 din 27 martie 1970, privind scoaterea la concurs a unor posturi, la pct. 2, postul de conferențiar de la catedra de pedagogie generală și comparată este pentru disciplina psihologie educațională și nu pentru disciplina sociologie educațională, cum s-a publicat dintr-o eroare a I.C.P.P.D.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40.132